

Cieszyn, 31 maja 2022 roku

Szanowna Pani

Janina Cichomska

Przewodnicząca Cieszyńskiej Rady Seniorów

OPSN.003.12.2022

W odpowiedzi na pismo nr BRM.0033/W/5/2022 z dnia 13 maja 2022 r. w sprawie dostępności ul. Głębokiej, sklepów na ul. Głębokiej i Teatru im. A. Mickiewicza w Cieszynie informuję co następuje:

- W załączeniu znajduje się kopia Opinii KOPZIR.o.1.2020 Komisji do spraw opiniowania projektów realizowanych przez Gminę Cieszyn zadań inwestycyjnych i remontowych pod kątem ich dostosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych dotycząca projektu budowlanego „Rewitalizacja Cieszyńskiego Rynku, Ulicy Głębokiej oraz terenu wokół Mostu Przyjaźni w Celu Zwiększenia Atrakcyjności Turystycznej”, który realizowany będzie w ramach transgranicznego projektu pn: „Szlakiem Cieszyńskiego Tramwaju - Rozwój Transgranicznej Turystyki”. Natomiast dokumentacja projektowa dotycząca ww. projektu budowlanego pozostaje do wglądu w Miejskim Zarządzie Dróg w Cieszynie, po wcześniejszym ustaleniu terminu.
- Realizując założenia Programu „Rozwój Lokalny”, w ramach wsparcia rozwoju miast - Program Operacyjny Pomoc Techniczna, na zadania z zakresu dostępności, w latach 2022 i 2023 zostanie wykonanych 10 modelowych audytów jednostek organizacyjnych gminy Cieszyn i Cieszyna z udziałem ekspertów. Z przeprowadzonych audytów zostaną udostępnione wyniki i zostanie zorganizowana debata z udziałem mieszkańców Cieszyna.
- W maju br. został dostarczony przez wykonawcę komplet słupków wraz z barierkami, a Miejski Zarząd Dróg w Cieszynie obecnie jest w trakcie montażu słupków wraz z barierkami, wzdłuż ul. Głębokiej i przy schodach na ul. Głębokiej. Wszystkie słupki i barierki oraz sposób montażu zostały wcześniej zaakceptowane przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.
- Jeżeli, w ocenie Cieszyńskiej Rady Seniorów, montaż pochwytyłów przy wejściach do lokali użytkowych znajdujących się przy ul. Głębokiej rozwiązuje problem dostępu, to Zakład Budynków Miejskich w Cieszynie Spółka z o. o. wystąpi z wnioskiem do Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków z prośbą o wydanie ogólnych uwarunkowań montażu tego typu pochwytyłów, a następnie może przeprowadzić, z wybranymi najemcami lokali, rozmowy ws. warunków wykonania. ZBM Sp. z o. o. zwraca jednak uwagę, że nie ma możliwości zapewnienia wejść do lokali użytkowych o parametrach określonych jak dla osób ze szczególnymi potrzebami (pochylni lub ruchomych platform) ze względu na znaczne nachylenie ulicy Głębokiej i chodnika oraz ograniczenia konserwatorskie związane z naruszeniem tkanki historycznej budynków. ZBM Sp. z o.o. prosi o decyzję Cieszyńskiej Rady Seniorów w tej sprawie.
- Budynek Teatru im. A. Mickiewicza zlokalizowany jest w Cieszynie przy Placu Teatralnym 1, do którego prowadzi jedenaście bram wejściowych, w tym dwie dla osób z niepełnosprawnościami. Trzy wejścia frontowe oraz cztery ewakuacyjne dla widzów, w tym jedno posiadające podjazd dla osób z dysfunkcją ruchu. Pozostałe wejścia prowadzą do pomieszczeń administracyjnych i zaplecza sceny. Od strony Placu Teatralnego w dyspozycji

teatru znajdują się trzy miejsca parkingowe, jedno dla osób niepełnosprawnych – bezpośrednio przed wejściem do kasy oraz dwa - dla potrzeb organizacyjnych instytucji. Ponadto w pobliżu znajduje się wiele ogólnodostępnych (płatnych) miejsc parkingowych. Brak jest podstaw prawnych, aby wyznaczyć miejsca parkingowe dedykowane dla osób starszych, natomiast kierowca wiozący osobę starszą może zatrzymać się w pobliżu wejścia do teatru na czas wysiadania lub wsiadania seniora. Ponadto teatr posiada:

- wejście i wjazd z poziomu terenu,
- czytelny układ wejść do budynku,
- dostosowany hol i widownię na parterze dla osób z dysfunkcją ruchu,
- dostosowaną salę widowiskową oraz zaplecze dla potrzeb użytkowników z niepełnosprawnością,
- garderoby dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością na zapleczu,
- toaletę przystosowaną dla osób z niepełnosprawnością na parterze.

Dziękuję Radzie za zaangażowanie i zwrócenie uwagi w imieniu starszych mieszkańców Cieszyna, którzy mają problemy z poruszaniem się w przestrzeni miejskiej na zapewnianie dostępności. Dostępność jest procesem ciągłym i wymagającym stałego monitorowania oraz wymagającym zaangażowania osób posiadających odpowiednią wiedzę, możliwości pozyskania środków finansowych na odpowiednie działania w obszarach dostępności przestrzeni architektonicznej i urbanistycznej.

Z poważaniem

I Z-ca Burmistrza Miasta

Krzysztof Kasztura
(2)

Sporządziła Maria Sobiecka – Samodzielne stanowisko ds. organizacji pozarządowych osób starszych i niepełnosprawnych

Rozdzielnik:

1 x Przewodnicząca Cieszyńskiej Rady Seniorów – Pani Janina Cichomska,
1 x OPSN a/a.

Opinia KOPZIR.0.1.2020

Komisji do spraw opiniowania projektów realizowanych przez Gminę Cieszyn zadań inwestycyjnych i remontowych pod kątem ich dostosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych

dotycząca

projektu budowlanego „Rewitalizacja Cieszyńskiego Rynku, Ulicy Głębokiej oraz Terenu Wokół Mostu Przyjaźni w Celu Zwiększenia Atrakcyjności Turystycznej”, który realizowany będzie w ramach transgranicznego projektu pn: „Szlakiem Cieszyńskiego Tramwaju - Rozwój Transgranicznej Turystyki”

Po zapoznaniu się z dokumentacją projektową Rewitalizacja Cieszyńskiego Rynku, Ulicy Głębokiej oraz Terenu Wokół Mostu Przyjaźni w Celu Zwiększenia Atrakcyjności Turystycznej” przedstawioną przez Miejski Zarząd Dróg w Cieszynie Komisja dokonała wizji lokalnej w celu sporządzenia opinii. Opinia swoim zakresem obejmuje remont i przebudowę Rynku, drogi gminnej w ciągu ul. Głębokiej oraz fragmentu drogi powiatowej w ciągu ul. Zamkowej od skrzyżowania z ul. Głęboką do Mostu Przyjaźni, w zakresie:

- remont nawierzchni Rynku,
- przebudowa dróg,
- przebudowa urządzeń budowlanych (instalacja oświetlenia dróg i Rynku, instalacja odwodnienia dróg),
- budowa obiektów małej architektury w miejscach publicznych.

1. Komisja ocenia koncepcję przedsięwzięcia pozytywnie w zakresie:

- zrównania powierzchni chodnika i placu w obrębie Rynku;
- zrównania powierzchni chodnika i ulicy w obrębie ul. Głębokiej do skrzyżowania ul. Głębokiej i ul. Menniczej;
- rozdziału chodnika i placu Rynku oraz chodnika i jezdni ul. Głębokiej wykonany z oporników granitowych, który jednocześnie stanowić będzie funkcję fakturowego i kolorystycznego rozróżnienia obu nawierzchni oraz punkt odniesienia dla osób niewidomych;
- kolorystycznego i fakturowego zróżnicowania nawierzchni chodnika i nawierzchni jezdni ul. Głębokiej;
- poszerzenia chodnika biegnącego wzdłuż południowej pierzei ul. Głębokiej;

- zmiany oświetlenia mającą na celu zwiększenie bezpieczeństwa osób poruszających się nocą,
2. Jednocześnie Komisja rekomenduje uzupełnienie projektu o następujące działania:
- 1) likwidację stopni znajdujących się we wschodniej pierzei Rynku pod laubami w celu podniesienia bezpieczeństwa i komfortu użytkowników ciągów pieszych, szczególnie ważna jest niwelacja stopni od strony ul. Menniczej, gdzie wyjazd wózkiem dziecięcym czy inwalidzkim będzie niemożliwy bez wtargnięcia na jezdnię;
 - 2) utworzenie przejść dla pieszych (wykorzystując różne faktury i kolory płyt) na styku Rynku i ul. Srebrnej, ul. Szerokiej, ul. Matejki, ul. Menniczej oraz na ul. Głębokiej na styku z ul. Stary Targ, ul. Browarną, ul. Menniczą, a także na skrzyżowaniu ul. Głębokiej z ul. Menniczą i ul. Zamkową, a także na skrzyżowaniu ul. Zamkowej z al. J. Łyska – przejścia wyznaczą miejsca bezpiecznego pokonywania ulicy, a dodatkowo dla osób z dysfunkcją wzroku będą stanowiły ważne punkty odniesienia orientacji w terenie;
 - 3) oznaczenia przejść dla pieszych: bezpośrednio wzdłuż krawędzi krawężnika powinny być ułożone pola uwagi, najlepiej w kolorze kontrastowym z elementów o pojedynczych wypukłościach umieszczonych powyżej poziomu nawierzchni, szerokości 0,80m, połączone z odpowiednim pasem prowadzącym;
 - 4) utworzenie tzw. pasa prowadzącego w postaci pasa o szerokości 0,5 m (ciąg elementów z podłużnymi wypukłościami umieszczonych powyżej poziomu posadzki, stanowiących dotykowe oznakowanie trasy wolnej od przeszkód), którego celem jest zapewnić osobom niewidomym bezbłędne odnalezienie miejsc przeznaczonych do przejścia na drugą stronę drogi, na bezpieczniejszą stronę chodnika, itd.;
 - 5) utworzenie pasa prowadzącego do najważniejszych obiektów: Urzędu Miejskiego, Domu Narodowego, Poczty i Biblioteki Miejskiej, a przed wejściem do tych obiektów ułożenie pasa uwagi;
 - 6) rozłożenie elementów małej architektury wokół całego Rynku w taki sposób, aby utworzyć pas o szerokości 1.2 m wolny od przeszkód dla osiągnięcia bezpiecznych i komfortowych warunków do przemieszczania się;
 - 7) wszystkie lampy i znaki na Rynku, ul. Głębokiej i ul. Zamkowej powinny zostać zamontowane w jednej linii;

- 8) takie profilowanie nowo układanej nawierzchni ul. Głębokiej, aby ulica „falowała” uzyskując w ten sposób wypłaszczenia – platformy – miejsca spoczynku dla osób poruszających się na wózkach, starszych lub spacerujących z małymi dziećmi;
- 9) takie profilowanie nowo układanej nawierzchni ul. Głębokiej, aby tworzyć mikroniwelacje różnic poziomu i w możliwie najmniej kolizyjny sposób umożliwić wejście do sklepów, punktów usługowych itd. z uwzględnieniem potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych, w tym poruszających się na wózkach, bez uszczerbku dla tkanki historycznej budynków, tak jak uczyniły to apteki, np. apteka „Pod Zamkiem” przy ul. Głębokiej;
- 10) ułożenie szyny tramwajowej na całej długości (bez kilkumetrowych przerw), aby mogła ona pełnić rolę linii kierunkowej dla osób z dysfunkcją wzroku;
- 11) ułożenie nawierzchni ul. Głębokiej i ul. Zamkowej jako jeden ciąg spacerowy odcinków łączących te ulice z wjazdami z ul. Olszaka, ul. Stary Targ, ul. Sejmowej, ul. Browarnej, ul. Menniczej, al. Jana Łyska wykonanych z kostki granitowej, a położenie w tych miejscach jednolitych ciągów chodników przejazdowych (podobnie jak na pl. św. Krzyża) – jak przystało na utrzymanie priorytetowej cechy w pełni pieszej strefy. To jest element także wychodzący na przeciw potrzebom osób niewidomych i słabowidzących. W miejscach tych zlikwidowane zostałyby wskazane wcześniej przerwy w ułożeniu szyny tramwajowej i niepotrzebne byłoby wówczas wyznaczanie w tych miejscach przejść dla pieszych;
- 12) zmianę słupków informacyjnych planowanych do umieszczenia w miejscach dawnych przystanków tramwajowych w obszarze ul. Zamkowej, ul. Głębokiej i Rynku i wykorzystanie tych elementów np. na podstawy siedzisk pełniących “funkcję przystanku”, jako miejsca do krótkotrwałego zatrzymania się (oczekiwania, odpoczynku), pozwoli to uniknąć stworzenia realnego niebezpieczeństwa – niebezpiecznej i mało widocznej przeszkody dla osób poruszających się w większej grupie, osób z wózkami, a tym bardziej osób niewidomych lub słabowidzących – szynę na siedziska należy wygiąć w taki sposób, aby uniemożliwić wsunięcie w jej przestrzeni białej laski;;
- 13) wyposażenie schodów w ciągach pieszych w poręcze jako Wsparcie osób mniej sprawnych ruchowo: poręcze montować najlepiej o dwóch wysokościach – średnica poręczy powinna się mieścić między 0.03 m a 0.04 m, na wysokości 0.8 m i 1.1 m,

poręcze powinny być w kolorze kontrastującym z tłem ściany, biec nieprzerwanie przez cały ciąg schodów, poręcze powinny wykraczać poza pierwszą i ostatnią krawędź stopnia co najmniej o 0,3 m i być zaokrąglone, linia poręczy powinna wiernie odzwierciedlać bieg schodów, czyli skos poręczy powinien kończyć się na wysokości ostatniego stopnia biegu schodów;

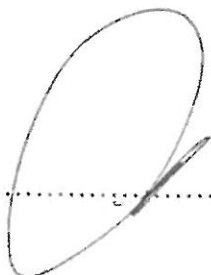
- 14) wykonanie zjazdów dla wózków;
- 15) utworzenie pól uwagi przed schodami – kontrastowe elementy o pojedynczych wypukłościach umieszczonych powyżej poziomu nawierzchni o szerokości 0,50 m (0,50m przed pierwszym stopniem schodów w górę oraz 0,50 m przed pierwszym stopniem schodów w dół) na całej szerokości schodów,
- 16) krawędzie każdego pierwszego i ostatniego stopnia każdego biegu należy oznakować pasem kontrastowym o szerokości 0,08-0,10 m na powierzchni poziomej i pionowej stopnia, w przypadku biegu o trzech stopniach oznakować należy wszystkie trzy krawędzie;
- 17) utworzenie tzw. pasa prowadzącego w postaci pasa o szerokości 0,5 m (ciąg elementów z podłużnymi wypukłościami umieszczonych powyżej poziomu powierzchni) na chodniku biegnącym wzdłuż pierzei północnej, poza pasem wiodącym powinny znajdować się elementy małej architektury, celem pasa jest zapewnić osobom poruszającym się tą częścią ulicy bezpieczne i komfortowe przemieszczanie się;
- 18) część projektowanych ławek powinna zostać wyposażona w poręcze oraz wyższe siedziska ok. 0,7 m;
- 19) elementy wyposażenia przestrzeni (ławki, kosze, kwietniki) powinny być bez ostrych krawędzi, w kolorze kontrastującym z otoczeniem, bądź posiadać oznaczenia kontrastowe.

3. Komisja wnioskuję również o:

- 1) oznaczenie początku i końca strefy zamieszkania w sposób pionowy i poziomy, aby informacje te były odczytywane intuicyjnie przez użytkowników strefy - szczególnie ważne znaczenie dla bezpieczeństwa pieszych ma informacja o zmianie ruchu na ul. Głębokiej od skrzyżowania z ul. Menniczą;
- 2) oznakowanie braku przejazdu dla wózków na trzech odcinkach chodników zakończonych schodami wzdłuż południowej pierzei ul. Głębokiej;

- 3) utworzenie pól uwagi – kontrastowe elementy o pojedynczych wypukłościach umieszczonych powyżej poziomu nawierzchni o szerokości 0,50m ułożone w miejscach zakrętów, rozgałęzień połączonych z liniami wiodącymi;
- 4) zmianę rodzaju nawierzchni chodników na alternatywne do płyt granitowych, które są zbyt śliskie i szczelne;
- 5) wyznaczenie miejsc postojowych dla osób niepełnosprawnych na ul. Głębokiej i/lub w pobliżu ważnych obiektów, np. Urzędu Miasta, Poczty, COK Domu Narodowego, Biblioteki Miejskiej czy przejścia granicznego – wytyczonych za pomocą różnicowania kolorystycznego;
- 6) nawiązanie kontaktu z administratorami budynków, które mają wyjście na teren objęty projektem w celu przekonania ich do korzyści z dopasowania wejść do poziomu nawierzchni Rynku, ul. Głębokiej i ul. Zamkowej.
- 7) Tworzone w ramach projektu „Cieszyński tramwaj” przejścia dla pieszych powinny mieć szerokość co najmniej 1 m oraz powinny być ułożone pod kątem prostym do brzegu chodnika.

Leszek Pindur - Przewodniczący Komisji

.....

Czesław Banot - Członek Komisji

.....

Ewa Gołębiowska - Członek Komisji

.....

Renata Zając - Członek Komisji

.....

W tworzeniu opinii Komisja opierała się na następujących publikacjach:

- Dostępna przestrzeń publiczna – Samorząd równych szans – wydany przez Fundację Instytut Rozwoju Regionalnego,
- Osoby niewidome i słabowidzące w przestrzeni publicznej – zalecenia, przepisy i dobre praktyki – wydane przez Polski Związek Niewidomych.

